

สภาพและปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดนครพนม

State and Problems of the Students' Accident Safety Operations at Schools under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area

สุวนีย์ ศรีวรมย์¹ รศ.ดร.ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร² และ ผศ.ดร.วาโร เฟ็งสวัสดิ์³

Suwanee Sriwarom,¹ Assoc. Pro. Dr. Sakthai Surakitbonvon²

and Asst. Pro. Dr. Waro Phengsawat³

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

² ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน 2) เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพ ประเภทของโรงเรียน และสังกัดของโรงเรียน 3) หาแนวทางยกระดับการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน กลุ่มละ 153 คน รวมทั้งสิ้น 459 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ (One Way ANOVA) และการทดสอบค่าที (t-test Independent Sample) ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากและปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย 2) สภาพความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัญหาความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สภาพ การดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน จำแนกตามช่วงชั้นของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริเวณโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ ด้านการพานักเรียนไปศึกษาออกสถานที่ และด้านการร่วมกิจกรรมสำคัญ

คำสำคัญ : สภาพและปัญหา / การดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุ / โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ในจังหวัดนครพนม

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) Investigate state and problems of the students' accident safety operations at schools under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area, 2) Compare state and problems of the students' accident safety operations at schools which were classified by types and subordination of schools, and 3) Search for guidelines to elevate the students' accident safety operations at schools. The sample groups of this study were 153 school administrators, 153 teachers and 153 students' parents (total 459 people), selected by means of multistage random sampling. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, F-test (one-way ANOVA) and t-test (independent samples). The results

were as follows: 1) The overall and individual aspects of state of the students' accident safety operations at schools, were at a high level whereas the overall and individual aspects of problems of the students' accident safety operations at schools, were at a low level, 2) The overall state of the students' accident safety operations at schools, was significantly different at a level of .01, and the overall problems of the students' accident safety operations at schools, was significantly different at a level of .05. Classified by types of school, the overall and individual aspects of state of the students' accident safety operations at schools, was significantly different at a level of .01 meanwhile the overall problems of the students' accident safety operations at schools, was not significantly different. Classified by subordination of school, the overall and individual aspects of state of the students' accident safety operations at schools, was significantly different at a level of .01 meanwhile the overall problems of the students' accident safety operations at schools, was not significantly different, and 3) There were 5 guidelines to elevate the students' accident safety operations at schools: school areas, school environment, equipments used at school, field trips and participation of important activities.

Keywords : State and problems / Accident safety operations / Schools under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area

บทนำ

จากสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นนักเรียนในโรงเรียนของภาครัฐและเอกชนได้รับอันตรายจากอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคมต่างๆ เช่น อุบัติเหตุจากการเดินทางไป-กลับ ระหว่างบ้านพักและโรงเรียน จากเครื่องเล่นหรืออุปกรณ์ต่างๆ ในโรงเรียนที่ชำรุดและไม่ได้มาตรฐาน จากการหกล้มหรือตกจากที่สูง จากการเล่นกีฬาและกิจกรรมนันทนาการ หรือจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของนักเรียนเอง จนนำมาซึ่งความเสียหายแก่ทรัพย์สิน ตนเอง และบุคคลรอบข้าง ซึ่งในบางครั้งอาจรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตหรือทุพพลภาพเป็นจำนวนมากในแต่ละปี นอกจากนี้นักเรียนส่วนหนึ่งอาจได้รับการหล่อหลอมจากบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนหรือล่อแหลมต่อการกระทำอันผิดกฎหมาย หมิ่นเหม่ต่อศีลธรรมอันดีงาม เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ค่านิยมการซื้อสินค้าราคาแพง การเสพยาเสพติดและของมีค่า การเที่ยวกลางคืนตามสถานบันเทิง การมั่วสุมเล่นการพนันและเกมคอมพิวเตอร์ การทะเลาะวิวาท การแข่งรถ รวมทั้งการเร่ร่อนจากสื่อต่างๆ ในชีวิตประจำวันอีกด้วย การดำรงชีวิตประจำวันของเด็กนักเรียนท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เสี่ยงต่อการประสบปัญหา และยิ่งขาดการดูแลคุ้มครองด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยนั้น นับว่าเป็นอุปสรรคต่อพัฒนาการและการศึกษาที่เหมาะสมตามช่วงวัยของเด็กนักเรียนอย่างยิ่ง นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นนักเรียน นักศึกษาในโรงเรียนของรัฐและเอกชน ยังได้รับอันตรายจากอุบัติเหตุและอุบัติเหตุต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียนจนบางครั้งถึงกับเสียชีวิตหรือพิการเป็นจำนวนมากในแต่ละปี จากข้อมูลกระทรวงสาธารณสุขพบว่า มีเด็กและเยาวชนไทย ช่วงอายุ 13 - 24 ปี เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุโดยเฉลี่ย

ปีละประมาณ 3,000-4,000 คน ยังไม่นับถึงเด็ก ที่บาดเจ็บและพิการซึ่งสาเหตุแรกมาจากการจมน้ำตาย อันดับรองลงมาคืออุบัติเหตุด้านการจราจร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ทหารบกได้ติดตามสภาวะสุขภาพของเด็กนักเรียนอายุ 5 -14 ปี พบว่านักเรียนมีความเสี่ยงในการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุถึงร้อยละ 50 และยังก่อให้เกิดการบาดเจ็บอีกมาก จากการหกล้ม ตกจากที่สูง จากการจมน้ำและ ข้อมูลจากการศึกษาอีกกว่าร้อยละ 17.8 ของการบาดเจ็บเกิดขึ้นในโรงเรียน จากสภาพปัจจุบันและสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กล่าวถึงข้างต้น ทำให้โรงเรียนต้องให้ความสำคัญในการพัฒนางานด้านความปลอดภัยของโรงเรียน และขยายความรู้สู่ครอบครัวและชุมชน ผู้บริหารระดับสูงทั้งกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนมต่างเล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้และมีการกำหนดชัดเจนแต่ในการปฏิบัตินั้นยังถูกละเลยโดย ผู้ปฏิบัติในระดับโรงเรียนโดยเหตุผลหลายประการเช่นบุคลากรไม่เพียงพอภารกิจมาก ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ดังนั้นการศึกษาปัญหาและแนวทางป้องกันแก้ไขเกี่ยวกับความปลอดภัยให้กับนักเรียนในโรงเรียนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนและทุกระดับ จะต้องตระหนักถึงความสำคัญและนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพ ประเภทของโรงเรียน และตามสังกัดของโรงเรียน

3. เพื่อหาแนวทางยกระดับการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน

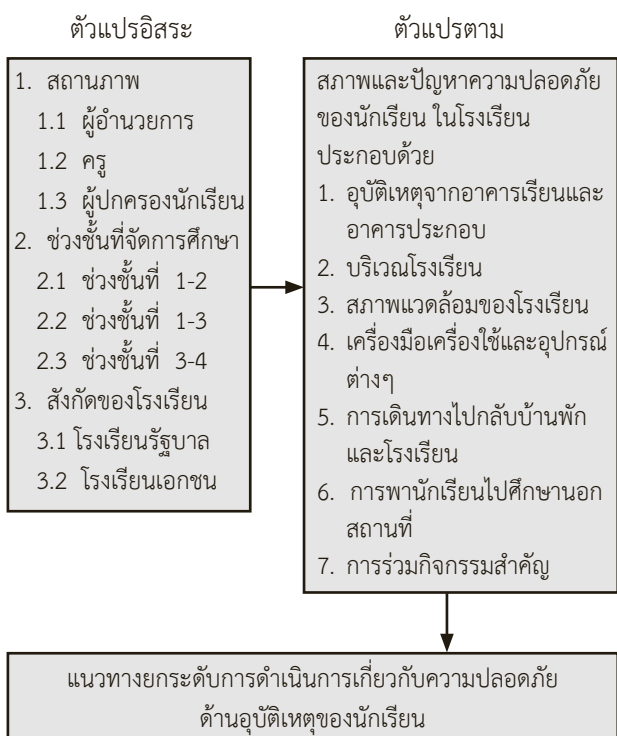
สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน อยู่ในระดับมาก และปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2. สภาพความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพประเภทของโรงเรียน และสังกัดของโรงเรียนที่ต่างกัน มีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้จะศึกษา โดยยึดแนวนโยบายและการวางแผนการรักษาความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 9-13) ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 520 คน ครู จำนวน 6,415 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 124,049 คน รวม จำนวนประชากร จำนวน 130,984 คน ปีการศึกษา 2552

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มาโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเคร็จซีและ มอร์แกน (วาโรเพ็งส์สวัสดิ์. 2550 : 152) โดยใช้อำเภอเป็นหน่วยสุ่ม จากนั้นแบ่งโรงเรียนในแต่ละอำเภอตามประเภทของโรงเรียน และโรงเรียนแต่ละประเภทให้เกณฑ์ 30 เปอร์เซนต์ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 459 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มละ 153 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจสอบและแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดลองกับผู้อำนวยการโรงเรียน และครู และผู้ปกครอง จำนวน 60 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือราชการขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากมหาวิทยาลัยนครพนม ขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนและโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยส่งแบบสอบถามไป จำนวน 132 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 458 ฉบับ โดยผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม โดยผ่านผู้บริหารโรงเรียน และขออนุเคราะห์การรับแบบสอบถามคืนผู้วิจัย โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนให้ผู้วิจัย ทางไปรษณีย์ กำหนดช่วงเวลาที่ยื่นคืนภายใน 20 วัน

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยประสานงานทางโทรศัพท์ และออกติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ส่งกลับหลังจากเลยเวลากำหนด 20 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพ ประเภทของโรงเรียนและสังกัดของโรงเรียน โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ เสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์สภาพและปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนมวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบ สภาพและปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ วิเคราะห์โดยหาค่าเอฟ (One Way ANOVA)

4. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทของโรงเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าเอฟ (One Way ANOVA)

5. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกสังกัดของโรงเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าที (Independent Sample)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาในจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก ปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

2. สภาพความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ มีความแตกต่างกัน จำแนกตามช่วงชั้นที่เปิดสอน แตกต่างกัน จำแนกตามโรงเรียนต่างสังกัดกัน มีความแตกต่างกันและปัญหาความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ มีความแตกต่างกัน จำแนกตามช่วงชั้นของโรงเรียนที่เปิดสอน มีความแตกต่างกัน จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน ดังแสดงผลในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบสภาพความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพ

สภาพความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านอุบัติเหตุจากอาคารเรียนและอาคารประกอบ	ระหว่างกลุ่ม	1.082	2	0.541	11.420**	0.000
	ภายในกลุ่ม	21.606	456	0.047		
	รวม	22.688	458			
2. ด้านบริเวณโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.443	2	0.722	10.576**	0.000
	ภายในกลุ่ม	31.112	456	0.068		
	รวม	32.555	458			
3. ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.373	2	0.686	12.989**	0.000
	ภายในกลุ่ม	24.099	456	0.052		
	รวม	25.472	458			
4. ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ	ระหว่างกลุ่ม	0.816	2	0.408	8.364**	0.000
	ภายในกลุ่ม	22.256	456	0.048		
	รวม	23.072	458			
5. ด้านการเดินทางไป-กลับบ้านพักและโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.319	2	0.15	3.996*	0.019
	ภายในกลุ่ม	18.175	456	0.039		
	รวม	18.494	458			
6. ด้านการพานักเรียนไปทัศนศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.806	2	0.403	12.050**	0.000
	ภายในกลุ่ม	15.251	456	0.033		
	รวม	16.057	458			
7. ด้านการร่วมกิจกรรมสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	0.704	2	0.352	7.463**	0.001
	ภายในกลุ่ม	21.493	456	0.047		
	รวม	22.197	458			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.716	2	0.358	25.971**	0.000
	ภายในกลุ่ม	6.289	456	0.013		
	รวม	7.005	458			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{2, 393} = 3.00$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{2, 393} = 4.61$)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบปัญหาความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ในจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

ปัญหาความปลอดภัย ด้านอุบัติเหตุของนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านอุบัติเหตุจากอาคารเรียน และอาคารประกอบ	ระหว่างกลุ่ม	0.238	2	0.119	1.767*	0.172
	ภายในกลุ่ม	30.737	456	0.067		
	รวม	30.976	458			
2. ด้านบริเวณโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.338	2	0.169	2.531	0.081
	ภายในกลุ่ม	30.483	456	0.067		
	รวม	30.822	458			
3. ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.478	2	0.239	2.928	0.055
	ภายในกลุ่ม	37.189	456	0.082		
	รวม	37.667	458			
4. ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ	ระหว่างกลุ่ม	2.860	2	1.430	15.989**	0.000
	ภายในกลุ่ม	40.781	456	0.089		
	รวม	43.641	458			
5. ด้านการเดินทางไป- กลับบ้านพักและโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.240	2	0.120	1.430	0.240
	ภายในกลุ่ม	38.340	456	0.084		
	รวม	38.580	458			
6. ด้านการพานักเรียนไปทัศนศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.810	2	2.143	5.193**	0.006
	ภายในกลุ่ม	35.559	456	0.078		
	รวม	36.369	458			
7. ด้านการร่วมกิจกรรมสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	4.287	2	2.143	21.445**	0.000
	ภายในกลุ่ม	45.575	456	0.100		
	รวม	49.862	458			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.002	2	0.001	0.059	0.943
	ภายในกลุ่ม	8.551	456	0.019		
	รวม	8.553	458			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{2, 393} = 3.00$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{2, 393} = 4.61$)

3. แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริเวณโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ ด้านการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ และด้านการร่วมกิจกรรมสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “สภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก” ผลการวิจัยพบว่า ทางกรดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้เพราะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญที่ต้องกำหนดแนวทางและมาตรการในการดูแลปกป้อง คุ้มครองความปลอดภัยแก่นักเรียน โดยกำหนดบทบาทของโรงเรียนว่าต้องไม่เป็นเพียงแต่สถานที่ที่ให้ความรู้ แต่ต้อง

ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนได้เติบโตอย่างมีศักยภาพด้วยการสร้างความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียน อีกทั้งยังปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนจากอันตรายต่างๆ ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ของทุกโรงเรียน บุคลากรทุกคนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันในการดำเนินมาตรการรักษาความปลอดภัยให้มีความปลอดภัยสูงสุด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 9) การกำหนดนโยบายดังกล่าวเพื่อให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปเป็นแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนจะได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น ปลอดภัย ปราศจากความเสี่ยงต่ออันตรายต่างๆ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ตลอดจนการสูญเสียต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2549 : 39) ทำให้โรงเรียนทุกแห่งต้องกำหนดนโยบาย มาตรการและแนวทางดำเนินงานเพื่อรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง โดยโรงเรียนได้พัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนในด้านต่างๆ อยู่ในระดับมากเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการดูแลตลอดช่วงระยะเวลาที่อยู่ในโรงเรียน วัชร ปัจจุสานนท์ (2553 : 55) สอดคล้องกับชนก เสริมบุญครอง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสวัสดีภาพของนักเรียนในโรงเรียนในเครือข่ายชมรมพลพบว่า สวัสดีภาพของนักเรียนในโรงเรียนในเครือข่ายชมรมพลตามความคิดเห็นผู้ปกครองและครูทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับสกานต์ ลอมศรี (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการรักษาความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียนพัฒนวิทย์ศึกษา อำเภอสันกำแพง พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าบริเวณโรงเรียนมีรั้วรอบขอบชิด มีป้ายโรงเรียนชัดเจน มีครูเวรประจำทุกจุด ระหว่างโรงเรียนเข้าและในช่วงเวลาหลังเลิกเรียนสอดคล้องกับ เชษฐา บุญขวลิต (2552 : 102) ได้ศึกษาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า การดำเนินการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วน “ปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง” ผลการวิจัยพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก การดำเนินการด้านการรักษาความปลอดภัยในด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดนครพนม เป็นไปอย่างเข้มข้น เพื่อให้

สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการทำให้สถานศึกษาทุกๆ แห่งมีการและนโยบายการรักษาความปลอดภัย เพื่อสร้างความเข้มแข็งของระบบรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาให้สามารถป้องกัน แก้ไขสถานการณ์ ปัญหาของนักเรียนในด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย ปัญหาด้านสังคม ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ ดาวยศ พลสงคราม (2544 : 50-53) พบว่า ปัญหาการดำเนินงานการประกันความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียนโดยภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับน้อย

สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “สภาพความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ แตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน” ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องสนองต่อนโยบายของกระทรวง นำไปสู่มาตรการดูแลและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียน ผู้บริหารจะเป็นผู้ที่กระตุ้นให้ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อรับผิดชอบดำเนินงานด้านความปลอดภัย จากนั้นผู้บริหารก็เป็นผู้ที่ต้องนิเทศ ติดตามเป็นระยะ สม่ำเสมอ เพื่อให้เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินการดังกล่าว ให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีธัญญา บุญประกอบ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ว่า การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาล โดยรวม ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและครูมีระดับแตกต่างกัน สอดคล้องกับ รุ่งทิวา อินทวงศ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้รายงานผลการวิจัย เรื่อง อัตมโนทัศน์และพฤติกรรมความปลอดภัยของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ผลการวิจัยพบว่า อัตมโนทัศน์ของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อัตมโนทัศน์ทางด้านร่างกาย อัตมโนทัศน์ทางด้านครอบครัว และอัตมโนทัศน์ทางด้านสังคม อยู่ในระดับสูงทุกด้าน สอดคล้องกับบัญชา เข้มทอง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการความปลอดภัยและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานส่วนผลิต บริษัท เพื่อองพูนันต์ จำกัดพบว่า การรับรู้การบริหารความปลอดภัยจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของพนักงานพบว่า พนักงานที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การอบรมที่แตกต่างกัน มีการรับรู้การบริหารความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 “ปัญหาความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพต่างกันมีความแตกต่างกัน” ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานความปลอดภัยในโรงเรียนแต่ละแห่งได้เน้นการป้องกันอุบัติเหตุจากอาคารเรียนและอาคารประกอบ โดยมีการวางแผนเพื่อตรวจสอบการใช้งานของอาคารดังกล่าว มีแผนพัฒนาอาคารเหล่านี้เป็นรูปธรรม มีคณะกรรมการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุ มีการปฐมนิเทศนักเรียนในการใช้ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ มีการพัฒนาปรับปรุงให้อาคารเหล่านี้เป็นสถานที่ที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียน มีการติดตามประเมินผลหลังจากที่ใช้มาตรการดังกล่าวไปแล้ว “สภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนจำแนกตามโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นต่างกัน มีความแตกต่างกัน” ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาได้กำหนดให้การจัดการสถานที่และสภาพแวดล้อมเป็นการช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษา การจัดบรรยากาศภายในและภายนอกห้องเรียนให้เกิดความร่มรื่น เป็นสัดส่วนสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดูแลบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องพิเศษ และห้องบริการต่างๆ ให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า ปลอดภัย มีการจัดทำเป็นคู่มือเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับโรงเรียนเพื่อใช้ในการดูแล ปกป้อง คุ้มครองความปลอดภัยแก่นักเรียน ให้มีความปลอดภัยสูงสุด ซึ่งส่งผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อมาตรการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนแต่ละประเภทแตกต่างกัน “ปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนจำแนกตามโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นต่างกัน มีความแตกต่างกัน” ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ไม่แตกต่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากทุกโรงเรียน ทุกฝ่ายมีการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยอย่างเต็มที่ ที่ผ่านมามีเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาหลายเหตุการณ์ เช่น การเผาอาคารเรียน ไฟไหม้ ไฟฟ้าลัดวงจร และอื่นๆ ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัด และกระทรวงได้ให้สถานศึกษาเฝ้าระวัง โดยการจัดเวรยามเฝ้า สำรวจ ตรวจสอบ มีการขอความร่วมมือในทุกภาคส่วน จึงทำให้ทุกฝ่ายรับรู้ ส่งผลต่อความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนไม่แตกต่าง “สภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนจำแนกตามโรงเรียนต่างสังกัดกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ผลการวิจัยพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานความปลอดภัยในโรงเรียนแต่ละแห่งได้เน้นการเฝ้าระวังอย่างมีแผน และเป็นรูปธรรม สอดคล้อง ทรัพยากร บัญประกอบ (2549 : บทคัดย่อ) พบว่า ความคิดเห็นของ

ผู้ปกครองและครูมีระดับแตกต่างกัน โดยครูมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผู้ปกครองพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกายภาพ ด้านบริการความปลอดภัยและด้านสวัสดิศึกษาแตกต่างกัน และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลแตกต่างกัน “ปัญหาการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียน จำแนกตามโรงเรียนต่างสังกัดกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ผลการวิจัย พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุในการสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาทุกแห่งไม่ว่าจะสังกัดรัฐบาลหรือเอกชนจะต้องมีแผนการดำเนินงานเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษาอย่างเข้มแข็งทำให้ความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานความปลอดภัยในโรงเรียนของโรงเรียนต่างสังกัดกันไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ศึกษาสภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม
2. ควรมีการอบรม สัมมนา และให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียน ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน ฯลฯ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ในด้านอื่นๆ
2. ควรศึกษาเชิงคุณภาพ ในด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2548). **คู่มือข้อปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- เชษฐา บุญสวัสดิ. (2553). **การดำเนินงานรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ**

- ครูศาสตรมหาบัณฑิต นครพนม : มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ดาวยศ พลสงคราม. (2544). การศึกษาการดำเนินงานการประกันความปลอดภัยในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นชนก เสริมบุญครอง. (2550). สวัสดิภาพของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเครือข่ายศรีสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัญชา เข้มทอง. (2546). การรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานส่วนผลิต บริษัท เพ็ญพูนันต์ จำกัด. ภาคนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- รุ่งทิวา อินทวงศ์. (2544). อัตมโนทัศน์และพฤติกรรมความปลอดภัยของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชร ปัจจุสานนท์. (2553, มกราคม - มิถุนายน). “สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม,” วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม. 1(1) ; 63 - 70.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2550). วิถีวิทยาการวิจัย. สกลนคร : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสกลนคร.
- ศรัณญา บุญประกอบ. (2549). การศึกษาการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชนเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2552). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- _____ . (2549). คู่มือข้อปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สกานต์ ลอมศรี. (2551). การรักษาความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียนพัฒนวิทย์ศึกษา อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.